

Масімова Л. Г.,

канд. наук із соц. комунік., доцент,
завідувач кафедри видавничої справи,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0263-693X>

Larysa Masimova,

Candidate of Sciences on Social Communications,
Associate Professor, Head of the Publishing Department,
Institute of Journalism
of Borys Grinchenko Kyiv University
(Kyiv, Ukraine)
Email: l.masimova@kubg.edu.ua

УДК 007:304:[070]:001:37

DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.7.19>

НАПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ШЛЯХІВ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЯК РЕЗУЛЬТАТ РОБОТИ КРУГЛОГО СТОЛУ «ВИДАВНИЧА СПРАВА: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ»

DEVELOPMENT OF PRACTICAL WAYS OF PROFESSIONAL COMMUNICATION AS A RESULT OF THE WORK OF THE ROUND TABLE «PUBLISHING: CHALLENGES OF MODERNITY»

Анотація. Сьогодні важливим завданням для професійної комунікації в галузі видавничої справи є віднайдення формальних і неформальних майданчиків для фахової взаємодії та обміну інформацією між науковою спільнотою, видавцями-практиками, здобувачами вищої освіти та освітянами. Вільний обмін інформацією, конструктивна професійна дискусія сприяє обміну досвідом у вирішенні складних професійних завдань, підвищенню якості освіти, використанню наукових здобутків у видавничій діяльності.

Мета наукового повідомлення – виявити і описати практичні шляхи професійної комунікації за результатами роботи круглого столу «Видавнича справа: виклики сучасності».

Поставлена мета передбачає такі завдання: 1) окреслити практичні шляхи професійної комунікації за результатами роботи круглого столу; 2) з'ясувати науково-практичні результати роботи круглого столу для кожної групи суб'єктів комунікації.

Головне завдання ініційованого науковцями кафедри видавничої справи круглого столу – почути запити фахівців видавничої галузі та врахувати їх під час навчання студентів.

Круглий стіл показав, що сучасні видавництва потребують фахівців, які можуть забезпечити ефективну комунікацію під час створення бренду видавництва, просування та популяризації новинок книгодруку, творів авторів-початківців тощо.

Професійна комунікація потребує ефективної та оперативної взаємодії з науковою спільнотою. Круглий стіл став ефективним каналом комунікації саме тому, що створив умови для обміну інформацією між науковцями та видавцями-практиками, продемонстрував високий інтерес з боку фахівців до наукових розвідок з дослідження та прогнозування стану вітчизняної видавничої галузі.

Ключові слова: видавнича справа, видавнича освіта, практико-орієнтоване навчання.

Abstract. Abstract. At present times finding of formal and informal platforms for professional interaction and exchange of information between the scientific community, practitioners, higher education providers and educators is an important task for professional communication in the field of publishing. Free exchange of information, constructive professional discussion facilitates the exchange of experience in solving complex professional problems, improving the quality of education, the use of scientific achievements in the field of publishing.

Purpose: To identify practical ways of professional communication as a result of the work of the roundtable «Publishing: Challenges of Modernity».

The aim is to outline the practical ways of professional communication as a result of the roundtable; to find out the scientific and practical results of the roundtable work for each group of subjects of communication.

© Масімова Л. Г., 2019

The main task is to hear the professional queries of the publishing industry and take them into account when preparing students.

The roundtable assumed that modern publishing houses require professionals who can provide effective communications to create a brand for the publisher, promote and promote novelties of booksellers, beginner authors and the like.

Professional communication requires effective and efficient interaction with the scientific community. The roundtable became an effective channel of communication, precisely because it created the conditions for the exchange of information between scientists and practitioners, demonstrated a high commitment of experts in the scientific research including investigation and forecasting of the most sophisticated state of the publishing industry.

Keywords: publishing, publishing education, practice-oriented training.

Вступ. Важливим завданням для сучасної професійної комунікації в галузі видавничої справи є віднайдення формальних і неформальних майданчиків для професійної взаємодії та обміну інформацією між науковою спільнотою, видавцями-практиками, здобувачами вищої освіти та освітянами. Вільний обмін інформацією, конструктивна професійна дискусія сприяє обміну досвідом у вирішенні складних професійних завдань, підвищенню якості освіти, використанню наукових здобутків в галузі видавничої справи.

Огляд літератури і попередніх досліджень за темою. Трансформацію каналів професійної комунікації в документно-інформаційній сфері аналізувала В. Є. Сошинська [1]. Дослідниця розуміє професійну комунікацію як специфічну форму групових соціальних відносин. «Дослідження засвідчило, що ключовим каналом формальної професійної комунікації в різні періоди є комплекс фахових періодичних видань. Засновані за дисциплінарною або галузевою ознакою, вони організують колективне обговорення актуальних проблем та пошук спільного обґрунтованого рішення, синтезують наукові ідеї та знання, сприяють обміну досвідом, виробленню практичних рекомендацій, їхній апробації та впровадженню тощо» [1]. Більшість науковців досліджували особливості видавничої комунікації: проблеми становлення та розвитку видавничої комунікації [2], особливості комунікації видавництва в сучасному медіапросторі [3], бренд видавництва як продукт комунікації тощо. Ефективні форми комунікації між видавцями-практиками, освітянами і науковцями досі не були предметом уваги теоретиків.

Мета дослідження: виявити практичні шляхи професійної комунікації за результатами роботи круглого столу «Видавнича справа: виклики сучасності».

Поставлена мета передбачає виконання таких завдань: 1) окреслити практичні шляхи професійної комунікації в результаті роботи круглого столу; 2) з'ясувати науково-практичні результати роботи круглого столу для кожної групи суб'єктів комунікації.

Наукові методи, які були використані під час укладання тексту повідомлення. Основним є описовий метод, також використані загальнонаукові методи аналізу, синтезу та узагальнення.

Обговорення результатів круглого столу. Головне завдання круглого столу, який було організовано за ініціативи викладачів кафедри видавничої справи Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка, – почути фахові запити видавців-практиків та врахувати їх під час навчання студентів.

Звіт про перебіг круглого столу. Круглий стіл, що відбувся в березні 2019 р., вже має свою історію. Роком раніше на цьому заході розглядали актуальні питання видавничої галузі та можливі шляхи співпраці видавців і освітян. Цього року йшлося про проблеми вітчизняної видавничої галузі та шляхи їх подолання. Також було представлено перші спільні проекти освітян і видавців.

На початку заходу з вітальним словом виступив президент Української асоціації видавців і книгорозповсюджувачів Олександр Афонін. Президент асоціації відмітив позитивну динаміку книжкового ринку, якої вдалося досягти і в результаті роботи асоціації. Втім зауважив, що для остаточного подолання кризи в галузі необхідно звернути увагу на невеликі накладки книжкових видань. На думку Олександра Афоніна, проблема полягає в тому, що видавництва не завжди уявляють свою цільову аудиторію, не знають наперед впродовж якого часу розійдеться наклад, як передати інформацію про новинку книгодруку до зацікавленого читача та де шукати цього читача, не проводять і не вміють проводити дослідження цільової аудиторії. І, найгірше, значна кількість сучасних видавців не усвідомлює необхідності проводити дослідження читачької аудиторії, вивчати попит на книжку. Виступ виявився викликом і для наукової спільноти, адже стало очевидним, що освітня установа повинна не тільки зосередитися на підготовці нових фахівців для галузі, а й розробити та впровадити програму підвищення кваліфікації для видавців-практиків. Сьогодні професійна діяльність вимагає навчання впродовж усього життя без відриву від виробництва. Отже, найефективнішим способом підвищення кваліфікації є створення дистанційних навчальних курсів для видавців-практиків.

Викладач кафедри видавничої справи Тетяна Єжижанська поділилася результатами дослідження про комунікацію українських видавництва за оцін-

кою відвідувачів Книжкового Арсеналу та Форуму видавців.

Кандидат наук, письменниця і видавець Олена Осмолівська презентувала проєкт студентського центру Української асоціації видавців і книгорозповсюджувачів, про який схвально відгукнулися президент цієї асоціації Олександр Афонін та самі видавці. У центрі зокрема планують вчити студентів працювати з грантами.

Науковець, письменниця і редактор Світлана Привалова розкрила особливості роботи малих видавництв. Професор і видавець Віктор Шпак окреслив проблеми, пов'язані з нововведеннями Міністерства освіти і науки України.

Також студенти, видавці й викладачі кафедри обговорили важливі питання, що виникають під час працевлаштування студентів та проходження ними практики.

Результати, яких вдалося досягнути. Результатом розпочатої минулого року співпраці стало створення Студентського центру УАВК (Української асоціації видавців і книгорозповсюджувачів).

Координатор Студцентру – кафедра видавничої справи Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Основні принципи центру:

- практична професійна взаємодія між студентським осередком та УАВК;
- розвиток студентського самоврядування;
- поглиблення співробітництва із засобами інформації, молодіжними організаціями, спілками, товариствами та об'єднаннями як на Україні, так і за її межами.

Центром передбачено реалізацію таких завдань:

- аналітика грантових можливостей та підготовка грантових заявок для реалізації видавничих проєктів;
- стажування та потенційне працевлаштування студентів у видавничій галузі;
- забезпечення присутності Студцентру УАВК у соціальних мережах, створення ютуб-каналу;
- розроблення проєкту проведення спільної (Студцентр і УАВК) виставково-ярмаркової діяльності.

Учасники Студцентру можуть отримувати професійні консультації від членів УАВК (майстер-класи, тренінги, особисті консультації).

Діяльність у Студцентрі УАВК відбувається без відриву від навчального процесу.

Актуальні питання взаємодії обговорюються в робочому режимі з відповідальними особами від УАВК та кафедри видавничої справи Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Звіт діяльності Студцентру – на щорічному круглому столі з видавцями-практиками (Організатори: Кафедра видавничої справи Інституту журналісти-

ки Київського університету імені Бориса Грінченка, Українська асоціація видавців і книгорозповсюджувачів).

Висновки. Крутий стіл став майданчиком для неформального спілкування між роботодавцями та майбутніми фахівцями галузі. Цей захід дав можливість звернутися до видавців-практиків з пропозицією об'єднати зусилля для вирішення проблемних питань галузі, в тому числі й на законодавчому рівні.

За результатами обговорення проблем видавничої галузі та шляхів можливої співпраці можна дійти таких висновків:

1. Сучасні видавництва потребують фахівців, які можуть забезпечити ефективну комунікацію для створення бренду видавництва, просування та популяризації новинок книгодруку, творів авторів-початківців тощо.

2. Професійна видавнича галузь потребує ефективної та оперативної взаємодії з науковою спільнотою. Презентація доповіді Тетяни Єжижанської, що стосувалася питань комунікації у видавничій галузі, була розіслана фахівцям-практикам на їх вимогу та обговорювалася колективами видавництв.

3. Видавці-практики потребують підвищення кваліфікаційного рівня своїх працівників без відриву від виробництва. Створення дистанційних навчальних курсів для цієї цільової аудиторії може стати ефективним шляхом співпраці.

4. Обговорення проблем у форматі круглого столу зацікавив учасників заходу, оскільки крутий стіл створив умови для обміну інформацією між науковцями, викладачами, студентами та роботодавцями.

5. Видавці зацікавлені результатами наукових розвідок в царині вивчення цільової аудиторії, просування книговидавничої продукції, інноваційних можливостей галузі, іміджевої діяльності.

Список літератури

1. Сошинська В. Трансформація каналів професійної комунікації в документно-інформаційній сфері // Вісник Книжкової палати. 2012. № 6. С. 16.
2. Балагура Дарія. «Видавнича справа: виклик сучасності» // Книжковий ринок (27.03.2019). URL: <http://upba.org.ua/index.php/uk/vydavnytstva/item/76-vydavnycha-sprava-vyklyk-suchasnosti> (дата звернення: 03.04.2019).
3. Балагура Дарія. «Видавнича справа: виклик сучасності» // Видавництво «Перун» : офіційний сайт (27.03.2019). URL: http://perun.com.ua/news/vidavnycha_sprava_viklik_suchasnosti/ (дата звернення: 03.04.2019).

References

1. Soshynska, V. Ye. (2012), Transformation of channels of professional communication in the documentary and information sphere, *Bulletin of the Book Chamber [Visnyk Knyzhkovoї palaty]*, Kyiv, No 6, p. 16.

2. Balahura, Dariia (2019), «Publishing: The Challenge of the Present», *Book market [Knyzhkovyi rynek]*, available at: <http://upba.org.ua/index.php/uk/vydavnytstva/item/76-vydavnycha-sprava-vyklyk-suchasnosti> (accessed 03.04.2019).

3. Balahura, Dariia (2019), «Publishing: The Challenge of the Present», *Perun Publishing House [Vydavnytstvo «Perun»]: official site*, available at: http://perun.com.ua/news/vidavnycha_sprava_viklik_suchasnosti/ (accessed 03.04.2019).

Подано до редакції 17. 04. 2019 р.

Масимова Л. Г., кандидат наук по социальным коммуникациям, доцент, заведующий кафедрой издательского дела Института журналистики Киевского университета имени Бориса Гринченко (Киев, Украина)

**НАРАБОТКИ ПРАКТИЧЕСКИХ ПУТЕЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОММУНИКАЦИИ
КАК РЕЗУЛЬТАТ РАБОТЫ КРУГЛОГО СТОЛА
«ИЗДАТЕЛЬСКОЕ ДЕЛО: ВЫЗОВЫ СОВРЕМЕННОСТИ»**

Аннотация. Сегодня важной задачей для профессиональной коммуникации в области издательского дела является обнаружение формальных и неформальных площадок для профессиональной взаимодействия и обмена информацией между научным сообществом, издателями-практиками, соискателями высшего образования и педагогами. Свободный обмен информацией, конструктивная профессиональная дискуссия способствует обмену опытом в решении сложных профессиональных задач, повышению качества образования, использованию научных достижений в издательской деятельности.

Цель научного сообщения – выявить и описать практические пути профессиональной коммуникации по результатам работы круглого стола «Издательское дело: вызовы современности».

Поставленная цель предполагает следующие задачи: 1) определить практические пути профессиональной коммуникации по результатам работы круглого стола; 2) выяснить научно-практические результаты работы круглого стола для каждой группы субъектов коммуникации.

Главная задача инициированного учеными кафедры издательского дела круглого стола – услышать запросы специалистов издательской отрасли и учесть их при подготовке студентов.

Круглый стол показал, что современные издательства ощущают потребность в специалистах, которые могут обеспечить эффективные коммуникации для создания бренда издательства, продвижение и популяризации новинок книгопечатания, начинающих авторов и тому подобное.

Профессиональная коммуникация требует эффективного и оперативного взаимодействия с научным сообществом. Круглый стол стал эффективным каналом коммуникации именно потому, что создал условия для обмена информацией между учеными и издателями-практиками, продемонстрировал высокий интерес со стороны специалистов к научным исследованиям по изучению и прогнозированию состояния отечественной издательской отрасли.

Ключевые слова: издательское дело, издательская образование, практико-ориентированное обучение.